باسمه تعالی

سؤالات آزمون شبه نهایی درس : علوم وفنون ۳	**نام و نام خانوادگی :**	**ساعت شروع : ۸ صبح**	**مدت امتحان : ۹۰ دقیقه**
رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم ومعارف اسلامی		**تاریخ: ۲/۱۳ /۰ ۱۴۰۲**	**تعداد صفحه: ۵ صفحه**
دانش آموزان پایه دوازدهم در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۲		**اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین**	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف)تاریخ ادبیات(۲ نمره)	
۱	جاهای خالی را با واژهٔ مناسب کامل کنید. الف) دهخدا در استانبول روزنامهٔ ..... را منتشر کرد. ب) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های ..... بود.	۰/۵
۲	کدام گزینه در ادبیات دورهٔ معاصر مورد توجه قرار نگرفت؟ الف) نوآوری‌ها ب) اندیشه‌های باستان گرا ج) گرایش به شعرهای ترجمه‌ای د) رواج خاطره‌نویسی	۰/۲۵
۳	درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید. الف) شعر دورهٔ معاصر را بیشتر با عنوان شعر سپید می‌شناسیم. ب) دورهٔ سلطنت رضاخان(از سال ۱۳۰۴ تا ۱۳۲۰) را دورهٔ درخشش نیما می‌دانند.	۰/۵
۴	در دورهٔ ناصرالدین شاه با رفت‌وآمد ایرانیان به اروپا کدام نگارش ادبی رواج پیدا کرد؟	۰/۲۵
۵	عبارات مرتبط را به هم وصل کنید. ۱- تلخ و شیرین ۲-خسی در میقات الف- جلال آل احمد ب- سیمین دانشور ت- محمدعلی جمال‌زاده	۰/۵
	ب)سبک شناسی(۲ نمره)	
۶	عبارت‌های درست و نادرست را مشخص کنید. الف) از آغاز سلطنت ناصرالدین‌شاه تا پدید آمدن مشروطیت نثر فارسی به سمت سادگی و روانی پیش رفت. ب)درون‌مایهٔ نثر دورهٔ بیداری که در سال‌های نزدیک به انقلاب مشروطه، آزادی و آزادی‌خواهی، سنت‌شکنی و تجددخواهی بود تغییر یافت.	۰/۵
۷	جاهای خالی را با واژهٔ مناسب کامل کنید. الف) مشخصهٔ آشنایی‌زدایی زبانی و روی‌آوردن به ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه در شعر دورهٔ انقلاب در نتیجهٔ روی‌آوردن به ..... حاصل شده است. ب) تلفیق روح حماسه و عرفان را در غزلِ ..... می‌توان دید.	۰/۵
۸	پاسخ درست را از میان کمانک ها انتخاب نمایید. الف)شعر دورهٔ معاصر از نظر مدح ، ذم و هجو (کم / بسیار) است. ب) بررسی تنوع و گوناگونی در قالب ها و ساختار داستان ها در نثر معاصر از ویژگی های قلمرو(زبانی / ادبی) است.	۰/۵
۹	در شعر سنتی دورهٔ انقلاب اسلامی تقلید از کدام سبک‌های سنتی زیاد بود؟	۰/۵

ادامه سوالات در صفحه دوم

www-kanoon-ir

باسمه تعالی

سؤالات آزمون شبه نهایی درس : علوم وفنون ۳	**نام و نام خانوادگی :**	**ساعت شروع : ۸ صبح**	**مدت امتحان : ۹۰ دقیقه**
رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم ومعارف اسلامی		**تاریخ: ۱۴۰۲ /۰ ۲/۱۳**	**تعداد صفحه: ۵ صفحه**
دانش آموزان پایه دوازدهم در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۲		**اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین**	

ردیف	سؤالات	نمره
	ج)موسیقی شعر (۶ نمره)	
۱۰	در شعر زیر: « به‌سان رهنوردانی که در افسانه‌ها گویند / گرفته کوله‌بار زادِ ره بر دوش / فشرده چوب دست خیزران در مشت / گَهی پرگوی و گه خاموش...» الف) مصراع(بند) دوم را تقطیع هجایی کنید و پایه‌های آوایی آن را نشان دهید. ب) وزن هر پایهٔ آوایی را بنویسید. پ) شعر در چه بحری سروده شده است؟ ت) در بیت یک اختیار زبانی و یک اختیار وزنی مشخص نمایید.	۲
۱۱	نام بحر کدام بیت «رمل مثمن محذوف» است؟ الف) بذل جاه و مال و ترک نام و ننگ / در طریق عشق، اول منزل است ب) پیش از این من دعوی پرهیزکاری کردمی / باز می‌گویم که هر دعوی که کردم باطل است	۰/۲۵
۱۲	در کدام‌یک از بیت‌های زیر هیچ‌یک از اختیارات شاعری زبانی وجود ندارد؟ الف) چو دور، دورِ تو باشد مراد خلق بده / چو دست، دست تو باشد درونِ کس مَخَراش ب) دل از محبّت دنیا و آخرت خالی / که ذکر دوست توان کرد یا حسابِ قماش	۰/۲۵
۱۳	وزن کدام بیت ناهمسان است؟ الف) میر من خوش می‌روی کاندر سر و پا می‌رمت / خوش خرامان شو که پیش قد رعنا می‌رمت ب) ساقی بیا که هاتف غیبم به مژده گفت / با درد صبر کن که دوا می‌فرستمت	۰/۲۵
۱۴	پایه‌های آوایی کدام بیت را هم به شکل همسان و هم ناهمسان می‌توان تقطیع کرد؟ الف) امروز که در دست توام مرحمتی کن / فردا که شوم خاک چه سود اشک ندامت ب) ای هدهد صبا، به سبا می‌فرستمت / بنگر که از کجا به کجا می‌فرستمت	۰/۲۵
۱۵	دومین پایهٔ آوایی کدام مصراع «فعلاتن» است؟ الف) فلک با تنگ‌چشمان گوشهٔ چشم دگر دارد ب) سبک‌سری که زَنَد پیش بحر لاف وجود	۰/۲۵
۱۶	دو اختیار «وزنی» به کار رفته در بیت را بیابید و در مورد آن بنویسید. « چرخ برهم زنم ار غیر مرادم گردد / من نه آنم که زبونی کِشم از چرخِ فلک »	۰/۵
۱۷	هر مصراع را به وزن خود در ردیف مقابل وصل کنید. الف) از چوب خشک میوه و در نی شکر نهاد ب) به لطف اگر بخوری خون من روا باشد پ) سر منزل فراغت نتوان ز دست دادن ت) ای لبت خنده بر شراب زده ۱)مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن ۲)مستفعلن مفاعلُ مستفعلن فَعَل ۳)فاعلاتن مفاعلن فَعَلن ۴)مفاعلن فعلاتن مفاعلن فَعَلن	۱

ادامه سوالات در صفحه سوم

www-kanoon.ir

باسمه تعالی

سؤالات آزمون شبه نهایی درس : علوم وفنون ۳	**نام و نام خانوادگی :**	**ساعت شروع : ۸ صبح**	**مدت امتحان : ۹۰ دقیقه**
رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم ومعارف اسلامی		**تاریخ: ۱۴۰۲ /۰ ۲/۱۳**	**تعداد صفحه: ۵ صفحه**
دانش آموزان پایه دوازدهم در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۲		**اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین**	

ردیف	سؤالات	نمره
۱۸	در هریک از موارد زیر کدام‌یک از اختیارات شاعری زبانی وجود دارد؟ الف) جادوی رنگ ها: $(-U-UU-)$ ب) دست افزار : $(U---)$	۰/۵
۱۹	در کدام بیت، اختیارات «قلب» و «حذف همزه» در یک رکن، صورت گرفته است؟ الف) حافظ اگر قدم زنی در ره خاندان به صدق / بدرقه‌ی رهت شود همّت شحنه‌ی نجف ب) کیسه هنوز فربه است از تو از آن قوی‌دلم / چاره چه خاقانی اگر کیسه رسد به لاغری	۰/۲۵
۲۰	با توجه به بیت زیر به پرسش‌های داده‌شده پاسخ دهید. «گر از باغ اُنست گیاهی برآید / گیاهت نماید گل بوستانی» الف) همزهٔ آغاز کدام واژه حذف نمی‌شود؟ ۱) از ۲) اُنس ۳) برآید ب) وزن بیت از تکرار رکن ..... درست شده است.	۰/۵
	د)زیبایی شناسی(۶ نمره)	
۲۱	در بیت زیر، آرایهٔ ..... بر موسیقی معنوی سخن افزوده است. » « موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت: / هستم اگر می‌روم، گر نروم، نیستم	۰/۲۵
۲۲	کدام بیت اسلوب معادله و کدام‌یک حسن تعلیل دارد؟ توضیح دهید الف) رسم بدعهدی ایام چو دید ابر بهار / گریه‌اش بر سمن و سنبل و نسرین آمد ب) رنگین‌سخنان در سخن خویش نهانند / از نکهت (بوی خوش) خود نیست به هر حال جدا، گل	۱
۲۳	آرایهٔ مربوط به هر عبارت را به آن وصل کنید. (یک آرایه اضافه است.) الف) جوان می‌خواند سرشار از غمی گرم ◯ ایهام ب) تویی بهانهٔ آن ابرها که می‌گریند ◯ ایهام تناسب پ) با این همه دور از تو مرا چهرهٔ زردی است ◯ حس‌آمیزی ت) هوا را به شمشیر گریان کنی ◯ اغراق ◯ حسن تعلیل	۱
۲۴	آرایهٔ مربوط به هر بیت را از گروه زیر بیابید و در بیت مشخص کنید. (تلمیح، تضمین، مراعات‌نظیر، لف و نشر، متناقض‌نما) الف) زلف و خالش را شناسد هر کسی چوگان و گوی / در خور آمد گوی چوگان را و چوگان گوی را ب) گروهی سر به سر گویای خاموش / ولی چون بحر سر بر کرده در جوش پ) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی ت) گریهٔ شمع از برای ماتم پروانه نیست / صبح نزدیک است و در فکر شب تار خود است	۱
۲۵	کدام یک از ابیات زیر بر مفهوم آیهٔ «فأینما تُولّوا فَثَمّ وجهُ الله» اشاره دارد؟ الف) یار بی پرده از در و دیوار / در تجلّی است یا اولی الابصار ب) نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت / متحیرم چه نامم شهِ مُلک لافتی را	۰/۲۵

ادامه سوالات در صفحه چهارم

www-kanoon-ir

باسمه تعالی

سؤالات آزمون شبه نهایی درس : علوم وفنون ۳	**نام و نام خانوادگی :**	**ساعت شروع : ۸ صبح**	**مدت امتحان : ۹۰ دقیقه**
رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم ومعارف اسلامی		**تاریخ: ۱۴۰۲ /۰ ۲/۱۳**	**تعداد صفحه: ۵ صفحه**
دانش آموزان پایه دوازدهم در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۲		**اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین**	

ردیف	سؤالات	نمره
۲۶	گزینهٔ درست را از میان کمانک‌ها انتخاب کنید. الف) بیت «عجب نیست بر خاک اگر گل شکفت / که چندین گل اندام در خاک خفت» آرایهٔ ..... (حسن تعلیل / اغراق) دارد. ب) معادل و نظیرهای بیت «دود اگر بالا نشیند کسر شأن شعله نیست / جای چشم ابرو نگیرد گرچه او بالاتر است» ..... (دود و ابرو، شعله و چشم / دود و چشم، ابرو و شعله) است. پ) آرایهٔ حس‌آمیزی مصراع «نجوای نمناک علف‌ها را می‌شنوم» آمیختن دو حس ..... (چشایی و لامسه / شنوایی و لامسه) است. ت) آرایه‌های بیت «آغوش سحر، تشنهٔ دیدار شماست / مهتاب خجل ز نور رخسار شماست» عبارتند از: ..... (استعاره، واج‌آرایی و تناسب / استعاره، تناسب و جناس)	۱
۲۷	تلمیح را در بیت زیر بیابید و توضیح دهید چون جواب احمق آمد خامُشی / این درازی در سخن چون می‌کشی	۰/۵
۲۸	با توجه به «ایهام تناسب» به کار رفته در بیت زیر: ز شور عشق، دل خویش چون سبک سازیم / نمک جدا به چه تدبیر از این کباب کنیم الف) واژهٔ «شور» در این بیت به معنی ..... است؛ و معنی دیگر آن « ..... » است. ب) در معنایی که موردنظر نیست، واژهٔ «شور» با « ..... » تناسب دارد.	۰/۷۵
۲۹	بخش مشخص‌شده در بیت زیر، کدام «آرایهٔ معنوی» را پدید آورده است؟ فلک در خاک می‌غلتید از شرم سرافرازی / اگر می‌دید معراج ز پا افتادن ما را	۰/۲۵
	ه)نقد و تحلیل نظم و نثر(۴ نمره)	
۳۰	با توجّه به متن زیر از «عبدالحسین زرین‌کوب» به پرسش‌ها پاسخ دهید. این تنگ‌عیشی برای او (مولوی) نوعی ریاضت نفسانی بود؛ ناشی از خسّت و خشک‌دستی نبود. از زندگی فقط به قدر ضرورت تمتّع می‌برد. بیش از قدر ضرورت را موجب دور افتادن از خط سیر روحانی خویش می‌یافت. الف) یک کنایه در متن بیابید و معنی آن را بنویسید. ب) رابطهٔ بین واژه‌های «تنگ‌عیشی و تمتّع» چیست؟	۰/۷۵
۳۱	دو مورد از ویژگی‌های فکری متن زیر را بنویسید. مینی‌بوس با سرعت نه‌چندان زیاد پیش می‌رفت. نگاه کردم به مناظر اطراف جاده، بعد از هفتاد و پنج روز زندانی بودن، حس فراموش‌نشدنی در من ایجاد می‌کرد. کاش می‌شد گوشه‌ای بایستیم. این آرزو هنوز در دلم بود که ناگهان صدایی مثل شلیک گلوله بلند شد و مینی‌بوس افتاد به تکان‌های شدید. لاستیکش ترکیده بود. راننده و محافظان مسلح برای تعویض لاستیک پیاده شدند. عراقی‌ها مجبور شدند همانجا لاستیک را پنچرگیری کنند...	۱
۳۲	متن زیر را از دیدگاه «زبانی» و «ادبی» بررسی کنید. (هر سطح یک مورد) «...اکنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف تریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی طایر مکاتبات را بر بسته و کلبه مراودات را در بسته...»	۰/۵

www-kanoon-ir

باسمه تعالی

سؤالات آزمون شبه نهایی درس : علوم وفنون ۳	**نام و نام خانوادگی :**	**ساعت شروع : ۸ صبح**	**مدت امتحان : ۹۰ دقیقه**
رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم ومعارف اسلامی		**تاریخ: ۱۴۰۲ /۰ ۲/۱۳**	**تعداد صفحه: ۵ صفحه**
دانش آموزان پایه دوازدهم در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۲		**اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین**	

ردیف	سؤالات	نمره

ادامه سوالات در صفحه پنجم

۳۳	با توجه به سروده زیر به سوالات پاسخ دهید. آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی تا مگر به دست آرم دامن وصالش را / می روم به پای سر در قفای آزادی در محیط طوفان زا ماهرانه در جنگ است / ناخدای استبداد باخدای آزادی دامن محبت را گر کنی ز خون رنگین/ میتوان تو را گفتن پیشوای آزادی الف) سراینده از شاعران شاخص کدام دوره می باشد؟ و از کدام شاعران گذشته تاثیر پذیرفته است؟ (ذکر یک شاعر کافی است) ب) دو ویژگی بارز فکری شاعر را در این سروده بنویسید. پ)یک مورد از ویژگی های زبانی این سروده را بنویسید. ت) قالب سروده فوق چیست؟	۱/۵
۳۴	کاربرد کدام یک از کلمات زیر بیانگر توجه به واژگان کهن در سطح زبانی شعر عصر بیداری است؟ الف) وصال ب) گلخن ج) رنگین د آزادی	۰/۲۵

موفق باشید

www-kanoon-ir

نویسنده: دوستی مه. طاری، حامد زاد / علوم و فنون ۳ / آموزشگاه دخترانه شاهد ناحیه ۱ کرمان

۱- الف) سهوش ب) تاریخی

۲- د) رواج خاطره نویسی

۳- الف) نادرست (شهرنو) ب) درست

۴- نمایشنامه نویسی

۵- ۱ ← ت ۲ ← الف

۶- الف) درست ب) نادرست (بلبل آرام تر ادامه یافت)

۷- الف) مفاهیم انتزاعی ب) جاسوس انقلاب

۸- الف) کم ب) ادبی

۹- سبک عراقی و خراسانی

۱۰- الف) U - ~~U~~ - U / U - ~~U~~ - U / U - - -

ب) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

پ) هزج سالم ~~مثمن~~ مسدس

ت) اختیار زبانی: غلیظ کردن مصوت کوتاه اختیار وزنی: آمدن هجای پایانی مصراع

۱۱- ب

۱۲- الف

۱۳- ب

۱۴- ب

۱۵- ب

۱۶- ① آمدن فاعلاتن به جای فعلاتن: شاعر می تواند در رکن اول به جای فعلاتن، فاعلاتن بیاورد

② ابدال: شاعر می تواند به جای دو هجای کوتاه کنار هم، یک هجای بلند بیاورد. (در هجای آخر هر مصراع)

www-kanoon-ir

۱۷- الف) ۲ ب) ۴ ج) ۱ د) ۳

۱۸- الف) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند ب) اضافه و همزه

۱۹- ب

۲۰- الف) ۲ ب) فعولن

۲۱- تضاد

۲۲- الف) حسن تعلیل - شاعر دلیل بارش ابر بهاری را گریه‌ی ابر به خاطر رسم به عهدی ایام می داند

ب) اسلوب معادله - مصراع دوم توضیح مصراع اول آمده است

۲۳- الف) حسن آمیزی ب) حسن تعلیل ج) ایهام د) اغراق

۲۴- الف) لذو شر زلف ← چوگان خال ← گوی

ب) متناقض نما گویای خاموش

ج) تضمین بوی جوی مولیان آید همی

د) مراعات نظیر شمع و پروانه - صبح و شب

۲۵- الف

۲۶- الف) حسن تعلیل ب) ۲ دود و ابرو، شعله و چشم ج) شعله‌ی وام د) استعاره، واج آرایی، تناسب

۲۷- تلمیح از داستان منسوب به ابو علی سینا و جواب ابلهان خاموشی است

۲۸- الف) شوق - تمکین ب) تمکن

۲۹- متناقض نما

۳۰- الف) خنک دستی که از خساست

ب) تضاد

www-kanoon-ir

۳۱ - متن در قالب داستان نوشته شده است و به مفاهیم ایثارگری، دفاع مقدس و مشکلات جنگ و اسارت و دوری از وطن رزمندگان اشاره دارد

۳۲ - ویژگی زبانی: استفاده از کلمات انگلیسی مثل تریدِ

ویژگی ادبی: گزارش بودن - استفاده از تشبیه: طلایِ مکالمات - گلبرادات

۳۳ - الف) فرخی یزدی - مسعود سعد سلمان

ب) توجه به مفهوم آزادی - پرداختن به مفاهیم سیاسی به جای مفاهیم عاشقانه در غزل

ج) استفاده از واژگان کهن مثل قفا

ت) غزل

۳۴ - ب